

[Bjørn Elmquist]

om det, en bindende folkeafstemning. Og det vil vi også få igen, hvis vi skal længere ind i den økonomiske og monetære union.

Jeg tror bestemt, at det, som sker i Ungarn, hvor de får en fri og folkelig og demokratisk grundlov, også vil kunne tage højde for, at man igen en anden gang afgiver suveræniteten, men på en anden måde, noget, der kommer indefra, og som folk vil være med til, bare det ikke sker fra toppen og ikke dikteres. Deri ligger der selvfølgelig også en lektie til os i vores vestlige samarbejde, at vi aldrig skal lade det ske ved regeringskonferencer som diktater, men kun, når det er noget, vi kan være med til, og som vi kan få folkelig opbakning til. Derfor tror jeg, at når de nu har disintegreret sig fra det østeuropæiske, vil de meget gerne i løbet af nogle år være med til en ny form for integration, men på andre vilkår.

Gade (SF):

Jeg er enig med udenrigsministeren i, at det er en spændende debat, og jeg synes også, vi kommer rimeligt rundt i debatten. Realiteten er, at Danmark er ved at formulere en Østpolitik, og det er sådan set det, vi starter i dag i Folketinget.

Jeg vil gerne kommentere noget af det, der er blevet sagt.

Jeg vil sige til fru Ritt Bjerregaard, at tanken om sådan en Fulbrightfond – det kan være, vi kunne finde et andet navn til det – synes vi er en rigtig og en god idé og en idé, der kan få betydning.

Jeg vil også gerne tilkendegive, at vi er helt enige i det overordnede princip og perspektiv i udviklingen i Europa i de kommende år: at frigøre ressourcer fra militærbudgetterne til den afspændings- og omstillingsproces, der er nødvendig i Europa.

Jeg er også enig med fru Ritt Bjerregaard i betragtningerne omkring finansieringen af dette, at vi ikke skal tage midlerne fra ulandsbevilgningen, men det er vel en debat, som ikke hører hjemme her.

Så vil jeg godt hæfte mig lidt ved det, hr. Jørgen Estrup fremførte. Jeg var ganske enig i meget af det og vil især knytte nogle få kommentarer til nogle områder, der måske ikke er så store, men som ikke ellers bliver inddraget i debatten. Det drejer sig om visumbestemmelserne, hvor vi faktisk har nogle ret stramme regler i

Danmark for at få visum, hvis man kommer fra Østlandene og fra Sovjetunionen. Det kan godt være svært, både bureaukratisk og økonomisk. Vi har en idé om, at det kun er de andre, der sætter barrierer op, men der sættes faktisk også barrierer op fra vores side. Og i den forbindelse kunne en sådan fond for mellemfolkelige kontakter udbygget med et sekretariat måske være en hjælp nu.

Men vi skal selvfølgelig også politisk arbejde for, at vi går i spidsen for at afvikle de restriktioner og besværligheder, vi pålægger folk, der fra Østeuropa vil rejse ind i vores land.

Så vil jeg vende mig til udenrigsministerens svar vedrørende COCOM-reglerne. Jeg er glad for den fortolkning af dagsordenen, at andre organisationer og temaet omkring teknologisk samarbejde også omfatter, at den danske regering ønsker smidige og rimelige regler, og at man mener, at man kritisk skal gennemgå hele området. Det er klart, at set fra SF's synspunkt – det er noget, vi har snakket om i mange år – havde vi gerne set, at det havde stået helt stjerneklart i dagsordenen. Det gør det ikke, men jeg har forstået, at sådan er realiteten, og at det også er realiteten i den dagsorden, der vedtages, at Danmark er blandt de lande, der – når der forhandles COCOM-regler – støtter en opblødning af disse, og det er jeg ganske tilfreds med. Det er jo vigtigt i dag.

Jeg har set i aviserne, at man netop i dag handler om dette, og at man har en konfrontation mellem en række vesteuropæiske lande – med Vesttyskland og Italien i spidsen – med USA, som stritter imod at få liberaliseret på dette område. Jeg håber, jeg skal forstå det sådan, at det betyder, at også de danske repræsentanter i dag har støttet den linie, som specielt er trukket op af Vesttyskland og Italien.

Så vil jeg gerne vende mig til udenrigsministerens dilemma med hensyn til det åbne Europa og diskussionen med hr. Ivar Nørgaard. Jeg tror ikke, det handler om, at EF enten skal være dynamisk eller sætte farten ned. Jeg tror, det handler om noget andet, og at dagsordenen i virkeligheden skal forstås helt anderledes, nemlig: Hvad er vigtigst nu? Er det vigtigst at satse på det brede Europa? Er det vigtigst at give nogle signaler om åbenhed, tage tilknytningen mellem EF og EFTA som det første, derefter åbne for Østeuropa, eller er det vigtigst at lave en Delors-valutaunion, som låser fast –